

Водночас дослідження свідчать, що країни, у яких розвинений обмін інформацією через відповідні інституційні механізми, рівень банківського кредитування по відношенню до ВВП є значно більшим, тоді як ризик дефолту є значно вищим у країнах з низьким рівнем такого обміну [7, с. 16].

Загалом створення бюро кредитних історій – це своєрідні інвестиції в розвиток ринку кредитів.

Висновки. Підсумовуючи розглянуте та зважаючи на економічні переваги, пов'язані з існуванням ефективного бюро кредитних історій, можна зробити висновок, що необхідність таких структур для банківської системи України є очевидною. В усьому світі бюро кредитних історій стали необхідним елементом нормально функціонуючого кредитного ринку, важливою складовою інфраструктури останнього. Належно функціонуюче кредитне бюро є ефективним інструментом управління кредитними ризиками, спрощення та прискорення процедури видачі кредитів, а також зниження їхньої вартості для позичальників. Перспективами подальших розробок у даному напрямку є вивчення питання щодо вдосконалення і поліпшення співпраці бюро кредитних історій та банківських установ України, а також визначення подальших шляхів оптимізації їхньої діяльності.

Література

1. Закон України "Про організацію формування та обігу кредитних історій" від 23 червня 2005 р., № 2704-IV // остання редакція від 04.03.2009 // www.zakon.rada.gov.ua.
2. Колісник М.К. Класифікація видів кредиту за критерієм податкових наслідків залучення підприємством позичкових коштів / М.К. Колісник, Н.Б. Ярошевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка": Менеджмент та підприємництво в Україні. – Львів: Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2007 р. – № 599. – С. 204-210.
3. Лютий І. Фінансова стабільність банків як основа розвитку ринку фінансових послуг / І. Лютий, О. Юрчук // Вісник НБУ. – 2005. – № 4. – С. 39–43.
4. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minjust.gov.ua
5. Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 07.12.2000 року № 2121-III // остання редакція від 24.07.2009 // www.zakon.rada.gov.ua.
6. Наумова Т. Розвиток кредитно-інформаційної інфраструктури банківської діяльності в Росії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук [Електронний ресурс] / Тетяна Наумова. – Саратов, 2008. – 18 с.
7. Продаева Е. Кредитные истории / Е. Продаева // Фондовый рынок. – 2007. – № 23. – С. 16–18.

Надійшла 03.10.2010

УКД 338

Т. С. ФЕСЕНКО, Н. О. НАЗАРЕНКО

Хмельницький національний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ЛОГІСТИКИ

Розглянуто суть комерційної логістики, її основні положення, проаналізовані основні напрями в яких функціонує комерційна логістика та з'ясовано місце комерційної логістики в приватних та державних секторах.

Essence of commercial logistic is considered, its substantive provisions, analysed basic directions in which the commercial logistic functions and the place of commercial logistic is found out in private and state sectors.

Ключові слова: логістика, комерційна логістика, підприємства роздрібної торгівлі, приватний сектор, державний сектор.

Актуальність дослідження. Сучасні тенденції розвитку світової та національної економіки визначають необхідність пошуку ефективних механізмів управління підприємствами різних сфер економічної діяльності, серед яких виокремлюють підприємства роздрібної торгівлі як важливої галузі національної економіки, що має стійку тенденцію зростання. Така ситуація викликає необхідність удосконалення внутрішніх структур торговельного підприємства поряд з умінням пристосовуватися до змін зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування та при цьому активно на них впливати. Одним з напрямів такого удосконалення є впровадження комерційної логістики в діяльність торговельних підприємств, яка, у свою чергу, може розглядатися як інструмент підвищення ефективності функціонування підприємств роздрібної торгівлі та забезпечення стабільності їх економічного і технологічного зростання.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Дослідженню окремих теоретичних і практичних питань впровадження комерційної логістики та резервів підвищення її ефективності на підприємствах різних галузей присвячено роботи Б. Анікіна, В. Апопія, Г. Армстронга, Л. Балабанової, Дж. Блайта, В. Бондаренка, О. Виноградової, В. Вонга, А. Гаджинського, А. Германчук, В. Гончаренка, Ф. Котлера,

Є. Крикавського, Е. Кузьбожева, Р. Ларіної, І. Маркіної, Л. Міротіна, Ю. Неруша, М. Окландера, В. Перебийноса, В. Пілюшенко, Г. Плахути, М. Рогози, В. Сергєєва, Дж. Сондерса, С. Тінькова, И. Тишбаєва, В. Федька, Л. Фролової та ін.

Мета дослідження. Обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій стосовно напрямів підвищення ефективності комерційної логістики на підприємствах роздрібно торгівлі як в приватних так і державних секторах.

Вклад основного матеріалу. Логістика – досить нове для нас поняття. Слово "логістика" (від грец. *logistike* – майстерність підраховувати, міркувати) відоме ще з часів Римської імперії, де службовці, що займалися розподілом продуктів харчування, називалися "логістами" або "логістиками". Наукою логістика стала завдяки розвитку військової справи. Нині є багато визначень логістики. Автори ряду публікацій розглядають її передусім як науку, що дає змогу оптимізувати кооперативні зв'язки. Інші вважають основним середовищем застосування логістики внутрішньовиробничі процеси з обов'язковим включенням у логістику питань планування завантаження обладнання, визначення розмірів партій запуску деталей.

Особливу увагу за ринкових умов господарювання привертає до себе комерційна логістика. Ця область діяльності набуває в Україні все більшого практичного значення.

Комерційна логістика — це самостійний науковий напрям, а її практичне застосування забезпечується створенням логістичних систем, спрямованих на мінімізацію транспортних витрат раціоналізацією транспортних потоків. Комерційна логістика хоч і є підсистемою в загальній логістичній системі, проте сама інтегрує декілька функціональних областей, зокрема: закупівельну або заготівельну (постачальну), транспортну та розподільчу (збутову)[4].

Основними положеннями комерційної логістики є :

1. Реалізація принципу системного підходу, тобто оптимізація матеріального потоку у межах як підприємства, так і його підрозділів. Однак максимальний ефект можливий тільки при оптимізації або сукупного матеріального потоку від первинного джерела сировини до кінцевого споживача, або окремих значних його ділянок. При цьому всі ланки матеріального ланцюга, тобто всі елементи макро- та мікрологістичних систем повинні працювати як єдиний злагоджений механізм.

2. Відмова від випуску універсального технологічного та підйомно-транспортного обладнання, використання обладнання, яке б відповідало конкретним умовам. Оптимізація потоків за рахунок використання обладнання, що відповідає конкретним умовам роботи, можлива лише у разі випуску і масового використання широкої номенклатури різних засобів виробництва. Тобто застосування логістичного підходу до управління матеріальними потоками можливе лише за високого рівня науково-технічного розвитку.

3. Гуманізація технологічних процесів, забезпечення сучасних умов праці. Одним з елементів логістичних систем є кадри, тобто персонал, який відповідально виконує свої функції. Логістичний підхід зміцнює суспільне значення діяльності у сфері управління матеріальними потоками, створює об'єктивні передумови для залучення в галузь кадрів з більш високим потенціалом праці. При цьому адекватно мають вдосконалюватись умови праці.

4. Облік логістичних витрат протягом усього логістичного ланцюга. Одним з основних завдань логістики є мінімізація витрат на доведення матеріального потоку від первинного джерела до кінцевого споживача. Вирішення цього завдання можливе лише за умов, коли система обліку витрат виробництва та обігу дає змогу виокремити витрати на логістику. Отже, виникає важливий критерій відбору оптимального варіанта логістичної системи – мінімум сукупних витрат протягом усього логістичного ланцюга.

5. Розвиток послуг сервісу на сучасному рівні. Сьогодні можливості різко підвищити якість продукції об'єктивно обмежені. Тому збільшується кількість підприємств, які вдаються до логістичного сервісу як до засобу підвищення конкурентоспроможності. Коли на ринку є кілька постачальників однакового товару однієї якості, переваги матиме той з них, котрий в процесі постачання зможе забезпечити вищий рівень сервісу.

6. Спроможність логістичних систем до адаптації в умовах ринку. Поява великої кількості різноманітних товарів та послуг приводить до невизначеності попиту на них, зумовлює різкі коливання якісних і кількісних характеристик матеріальних потоків, що проходять через логістичні системи. В цих умовах спроможність логістичних систем адаптуватись до змін зовнішнього оточення є важливим чинником стійкого становища на ринку[2].

Концепція комерційної логістики передбачає такі її напрями:

- формування господарських зв'язків;
- визначення потреби в об'ємах і напрямках перевезень продукції;
- визначення послідовності проходження продукції через пункти складування;
- оперативне регулювання поставок та перевезень;
- формування і управління залишками товарів;
- розвиток складського господарства;
- надання комерційних і транспортно-експедиційних послуг[3].

Впровадження концепції комерційної логістики на приватних та державних секторах займає досить

важливе місце тому що може дати такі реальні результати:

- скорочення кількості продажу, "втраченого" за відсутності запасів необхідних товарів завдяки більш точному розміщенню їх запасів і контролю за ними, чим досягається подвійна вигода: збільшується обсяг продажу і підвищується рівень обслуговування споживача;
- створюється логістична система, яка спроможна швидко реагувати на ринкові зміни і здатна забезпечити скорочення "циклу обслуговування споживачів" через скорочення запасів у них;
- ефективні в застосуванні методи "фізичного розподілу", що дають істотну економію витрат;
- вдало спроектована логістична система сприяє зміцненню зв'язків постачальника зі споживачем;
- впровадження ефективної логістичної системи дає можливість підприємству більш успішно і прибутково конкурувати на окремих ринках [1].

Висновок. Таким чином, комерційна логістика виступає як певна виробнича інфраструктура економіки. Вона базується на чіткій взаємодії попиту, поставок, виробництва, транспортування та розподілу продукції і починається з первинних джерел сировини або вироблення напівфабрикатів, продовжується в обігу матеріалів і напівфабрикатів у рамках виробничого процесу підприємства та завершується доставкою готової продукції споживачу для досягнення економічних цілей підприємця.

Література

1. Гаджинский А.М. Логистика / А.М. Гаджинський. – М. : Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 1998. – 227 с.
2. Гой І.В. Логістика у системі стратегічного управління підприємства / І.В. Гой // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2009. – № 4, Т.1. – С. 102-105.
3. Козак І.М. Управління виробничо-комерційною діяльністю підприємств на засаді логістики / І. М. Козак // Проблеми науки. – 2009. – № 5. – С. 27-34.
4. Кальченко А.Г. Основи логістики / А.Г. Кальченко. – К. : Знання, 1999. – 133 с.

Надійшла 13.10.2010

УДК 334.722:368

Т. В. ЯВОРСЬКА

Львівський національний університет імені Івана Франка

СТРАХОВЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У СУЧАСНІЙ РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

Проведено аналіз сучасного розвитку страхового підприємництва за низкою показників, обґрунтовано наслідки впливу фінансово-економічної кризи. Виділено особливості функціонування страхового підприємництва в ринковій економічній системі.

The analysis of modern development of insurance enterprise is conducted after the row of indexes. Consequences of influence of financial economic crisis are grounded. The features of functioning of insurance enterprise are selected in the market economic system.

Ключові слова: страхове підприємництво, ринкова економічна система, обсяги страхових премій, страхові компанії, товариства взаємного страхування.

Актуальність теми. Нині роль страхового підприємництва в умовах наростання внутрішніх і зовнішніх загроз зростає. Сучасне суспільство характеризується ризиками природних та техногенних катастроф та ризиками, що характерні господарському життю. Тому важливою цінністю є безпека як підприємств різної форми власності та розмірів, так і кожного громадянина. У значній мірі захист від ринкових невдач, гарантування потреби у безпеці здійснюють суб'єкти страхового підприємництва. У країнах ринкової економіки страхове підприємництво сприяє розвитку національних економік та розв'язанню низки соціальних проблем, має свої особливості та характерні риси. Їх обґрунтуванню та формулюванню подальших напрямів розвитку присвячена дана наукова стаття.

Аналіз останніх досліджень та постановка завдання. Характеристика сучасних тенденцій розвитку страхового бізнесу, страхового ринку, ринку страхових послуг перебувала у полі зору низки відомих вітчизняних як теоретиків, так і практиків. Серед них В.М. Фурман, О.М. Залстов, Н.І. Машина [1; 2; 3]. Огляди сучасних тенденцій розвитку страхового бізнесу у країнах ринкової економіки представлялися на сторінках вітчизняних фахових журналів. Проте комплексне системне дослідження даної проблеми відсутнє. У зв'язку з цим метою статті є з'ясування основних тенденцій розвитку сучасного страхового підприємництва у ринковій економічній системі. Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання: провести кількісний аналіз розвитку страхового підприємництва, виділити особливості та напрямки розвитку страхового підприємництва у ринковій економічній системі.

Виклад основного матеріалу. За останнє десятиріччя на сучасне світове страхове підприємництво,